

Przedpłata:
(za egzemplarz nieobowiązkowe)
Miesięcz. 2500 mk.

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

powiatów Krotoszyńskiego i Pleszewskiego

wychodzi w środy i soboty.

Cena ogłoszeń za wiersz milimetr. lub jego miejsce 150 mk., mil. wierszy reklamy 180 mk.

ADMINISTRACJA: DRUKARNIA POLSKA — KROTOSZYN, UL. KOZIŃSKA 16. TELEFON L. 47.

REDAKCJA BIURO URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 60.

ODEZWA

Komitetu dobroczynności (charytatywnego) powiatu Krotoszyńskiego.

Po zorganizowaniu Powiat. Komitetu dobroczynności (charytatywnego) i pomocy inwalidom wojennym odbył się szereg posiedzeń Komitetu i obrad z przedstawicielami wszystkich stanów: kupiectwa, rzemiosła, urzędników i rolnictwa (zebranie większej własności, kółek rolniczych i niemieckiego Bauernverein), którego rezultatem są następujące postanowienia, powzięte za jednomyślną zgodą przybyłych na zebrania przedstawicieli wszystkich stanów:

Składki roczne

na rok kalendarzowy 1923.

I. Rolnicy złożą zboże lub pieniądze według ceny giełdowej Poznania w dniu wpłaty według następującej skali:

od własności do 20 mórg — dodatek dobrowolny,
do 40 mórg po 1/2 funta żyta z morgi
" 100 " " 1 " " "
" 500 " " 1 1/2 " " "
ponad 500 mórg po 2 funty żyta z morgi.

Podstawą obliczenia jest cały obszar (areal) ziemi ornej jak lasów, łąk i t. p.

II. Wszystkie inne stany poza rolnikami złożą składki w gotówce według tabeli podanej na końcu. Tabela ta została obliczona przez porównanie państw. podatku dochodowego za rok 1922 rolników i nierolników według tej samej progresji. Rolników szacowano mianowicie w r. 1922 od dochodu za rok 1921 według zasady 15000 mk. dochodu z morgi gruntu. Według wymierzonego podatku dochodowego obliczono w tabeli dochód opodatowany, podzielono go przez 15000 mk. i otrzymano odpowiednią liczbę

morgów, a od tej liczby morgów wyliczono, ile wypadła funtów żyta według skali dla rolników. Składający nierolnik wpłaci zatem sumę odpowiadającą przypadającej na niego liczbie funtów żyta taksamo jak rolnik według ceny giełdowej zboża w dniu wpłaty.

Dla właścicieli rolnych ustanawia się termin składki zboża lub gotówki do 15 września 1923, uprasza się jednak o składkowanie o ile można ści zaraz.

Nierolników uprasza się o składanie ofiar zaraz po wygotowaniu list składkowych, a najpóźniej do 31 lipca 1923. Kto wpłaci wcześniej, ten nie naraża się na wyższe składki według zwyczaj cen zboża.

Sposób zbierania.

Ponieważ wygotowania list składkowych i prawidłowego pobrania bez pominięcia kogokolwiek dokonać mogą jedynie organy, które pobierają podatki, muszą z obywatelskiego obowiązku podjąć się zbiórki te organy, a zatem po miastach Magistraty, po gminach wiejskich pp. Sołtysi. Obszary dworskie otrzymują listy składkowe wprost z Wydziału Powiatowego.

Prosimy zatem aby Magistraty i pp. Sołtysi zaraz po przeczytaniu tej odezwy przystąpili do sporządzenia list składkowych w 2 egzemplarzach według następujących 2 wzorów.

I. Dla rolników.

Imię i nazwisko	Liczba morgów	Od morgów po funtów	Cena giełdowa funta żyta	Składka wynosi mk.	Wpłacono mk.	Opłacono w zbożu	Dzień wpłaty	Uwaga (gdzie złożono zboże)
1	2	3	4	5	6	7	8	9

II. Dla nierolników.

Imię i nazwisko	Państw. podatek doch. za rok 1922	Miałby złożyć funt. żyta	Cena giełdowa funta żyta	Składka wynosi mk.	Wpłacono mk.	Dzień wpłaty	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8

(według tabeli umieszczonej na końcu odezwy)

U w a g a ! Jeśli ktoś oprócz dochodów z roli (lasu) ma znaczniejsze dochody z innego przedsiębiorstwa (przemysłu, handlu, urzędu), należy do niego zastosować tabelę obliczeń dla nierolników (płaci według podatku dochodowego z całego majątku). Ci, którzy posiadają majątek (dochody) w kilku powiatach, płacąc składki od dochodu położonego w powiecie tutejszym.

Jeden egzemplarz listy służyć będzie do pobierania składek, drugi odeśle miasta i gminy do Powiat. Komitetu dobroczynności pod adresem Wydziału Powiatowego w Krotoszynie, a to gminy do 7 lipca, a miasta do 15 lipca br. Nie-

zwłocznie po sporządzeniu list przystąpią miasta i gminy do pobierania składek. Zebrane pieniądze odsyłać należy każdego 1 i 15 dnia w miesiącu do Powiatowej Kasy Oszczędności, a równocześnie z tem nadesłać należy do Komitetu wykaz złożonych składek w formie wyciągu z odnośnych pozycji listy składkowej. Jeśli która gmina zechce przysłać wykazy i pieniądze częściej, to jeszcze lepiej.

Pokwitowanie składek.

Każdemu ofiarodawcy winien organ zbierający wystawić pokwitowanie na złożoną sumę względnie ilość zboża. Oprócz tego złożone

ofiary ogłaszać się będzie bezwzględnie w **Orędowniku Powiatowym**. Ponadto każdy z ofiarodawców otrzyma z Powiat Komitetu dobroczynności specjalną legitymację zabezpieczającą go od żebractwa, następującej treści:

Legitymacja przeciw żebractwu
Nr.

P.....
złożył na cele dobroczynności oraz na inwalidów, wdowy i sieroty wojenne za rok 192 sumę mk, (w zbożu ctr. pojed. funt.) i jest przez to wolny od wszelkich składek na te cele. Proszących o jałmużnę winien kierować do mężów zaufania Okręgowego Komitetu Dobroczynności.

Krotoszyn, dnia 192.....

Powiat. Komitet Dobroczynności
w Krotoszynie.

Legitymacje te przysyłać się będzie z Wydziału Powiatowego po otrzymaniu wykazu złożonych ofiar i odnośnej gotówki. Dlatego w interesie składających zechcą pp. burmistrzowie i sołtysi przestrzegać ściśle terminów nadsyłania tych wygłów.

Zboże złożone w naturze odesłać obszary dworskie wprost do „Rolników” i o temawiadomią Komitet Powiatowy. Mieszkańcy miast, gdzie jest „Rolnik” złożą także zboże w „Rolniku” a kwit przedstawia Magistratowi. Gdzieindziej postarają się gminy o składnicę i odsyłać będą zebrane zboże w miarę ilości do „Rolników”, donosząc o tych wysyłkach Komitetowi Powiatowemu.

Rolniki uprasza się zawiadomić Powiat. Komitet Dobroczynności o każdym złożeniu większej ilości zboża, a co do mniejszych przysyłać zestawienia co 2 tygodnie.

Cele Komitetu Dobroczynności.

Celem Komitetu jest:

- 1) Zapobieganie nędzy w całym powiecie przez wsparcia w naturze i pieniądzech, urządzenie kuchni ciepłych w ziemie dla najbardziejnieży, dożywianie i leczenie dzieci, stwarzanie pracy dla bezrobotnych itp.
- 2) pomoc inwalidom wojennym przez wspieranie inwalidów zamieszkałych w powiecie i odsyłać części składek do Tow. Pomocy Inwalidom Wojennym w Poznaniu na założenie warsztatów pracy (na co są potrzebne miljardowe sumy).
- 3) pomoc dla wdów i sierót wojennych.

Biednym opiekuje się Powiat. Komitet Dobroczynności, inwalidami Powiat. Komitet Pomocy Inwalidom Wojennych, a wdowami i sierotami wojennymi Czerwony Krzyż.

Ponieważ składkowaniem zajmuje się Komitet Dobroczynności sam, wydzieli on część z zebranych składek dwu innym towarzystwom.

Pośrednim, bardzo ważnym celem jest zwalczanie żebractwa, które przybiera zakres zatrważający oraz zesrodzkodowanie wszystkich składek dobroczynności publicznej w jedną akcję, aby uwolnić ludność od ustawicznych składek na rozmaite cele w dowolnych okresach i formach, przez co następuje dezorientacja, niedowierzanie i zniechęcenie ludności.

Wreszcie jedynie przez rozciągnięcie akcji dobroczynnej na wszystkich uzyska się większe fundusze i powstanie kontrola, jak wszyscy biorą udział w składkach.

Komitet zapewnia, że w razie solidarnego złożenia ofiar przez wszystkie stany wystąpi przez właściwe organy w sposób najenergiczniejszy przeciw żebractwu, oraz że poza normalnymi składkami nie dopuści do innych ubocznych składek w powiecie na pokrewne cele.

Zaznacza się, że składek dobroczynności nie będzie się wydawało na utrzymywanie biednych, których mają obowiązek utrzymywać ustawowe związki ubogich i że przeciwnie Komitet będzie przy zgłaszaniu się takich biednych kontrolować, czy miejscowe związki ubogich spełniają należycie swój obowiązek. Pomoc dla ubogich gminnych ograniczy się zatem tylko do wyjątkowych wypadków (sprawienie koniecznego okrycia starcom i dzieciom, śniadania dla ubogich dzieci w szkołach, pomoc materialna na kształcenie dzieci w szkołach zawodowych i t. p.)

Także nie będzie się wypłacać wsparć gotówkowych bezrobotnym, a inna pomoc będzie dopuszczalna tylko tam, gdzie stwierdzi się ponad wszelką wątpliwość, że bezrobotny żadnej pracy w ogóle znaleźć nie może. Specjalna opieka otoczy się w miarę środków zakłady dobroczynności (domy sierót, żłóbki), a z towarzystwami dobroczynnymi (św. Wincentego a Paulo, Czerwonym Krzyżem) pracować się będzie ręką w rękę, przedewszystkiem przez korzystanie z ich organizacji i wyręczenie się niemi w najrozmaitszych zadaniach przy przeznaczaniu na ten cel funduszy. W ścisłym kontakcie pozostawać będzie Komitet z miejskimi urzędami ubogich i państwowym urzędem pośrednictwa pracy, a to celem kontroli ubóstwa i bezrobocia. Składki dobroczynne lokować się będzie przez Pow. Kasę Oszczędności na najkorzystniejszych warunkach.

ORGANIZACJA.

1) Komitet Powiatowy.

Skład Komitetu powiatowego (Charytatywnego czyli Dobroczynności i Pomocy Inwalidom Wojennym) ogłoszono w Orędowniku nr. 13, z 31 3 1923. Mają w nim przedstawicielstwo władze i wszystkie stany oraz należą do niego przewodniczący wszystkich Komitetów Okręgowych. Do Komitetu Pow. dobrano jeszcze jako przedstawiciela gospodarzy narodowości niemieckiej p. B o c k a z Konarzewa.

Do Komitetu Pow. należy wytyczanie zasad działalności, zbieranie składek i rozdział funduszy na inne Komitety (inwalidów i Czerwony Krzyż), instytucje i Komitety Okręgowe.

Adres Komitetu Pow.:

Wydział Powiatowy w Krotoszynie.

Komitety Okręgowe (parafjalne) utworzyć się winny w najbliższych dniach i w tym celu uprasza się przewodniczących o bezwzględne zwołanie posiedzenia organizacyjnego i zaproszenie na nie przedstawicieli ludności wszystkich stanów oraz towarzystw dobroczynnych, pp. nauczycieli i sołtysów wszystkich gmin oraz przełożonych obszarów dworskich.

Komitety okręgowe tworzy się w siedzibie parafji katolickich dla okręgu całej parafji pod przewodnictwem Ks. proboszcza. Tam gdzie Ks. proboszcz z jakichkolwiek powodów nie mógłby objąć przewodnictwa, zechce donieść o tem natychmiast Komitetowi Powiatowemu celem wybrania innego męża zaufania i uproszenie go o zwołanie zebrania.

Każdy przewodniczący powinien mieć stałego i stale czynnego zastępcę. Oprócz tego do Komitetu Okręgowego muszą należeć jako rzecznicy poszczególnych miejscowości pp. burmistrzowie, przełożeni obszaru dworskiego, sołtysi wszystkich gmin i delegaci towarzystw dobroczynnych oraz powinni należeć pp. nauczyciele i reprezentanci miejskich urzędów ubogich. Poza tem liczba członków nie jest ograniczona i Komitet może członków dalszych kooptować.

Ponieważ niektóre gminy należą do parafji poza naszym powiatem, konieczne są następujące odchylenia od okręgow parafjalnych.

Miejscowości: **Wyki i Budy** włączają się do komitetu w Rozdrażewie, a **Koźminiec** do Dobrzyca. Z miejscowości: **Baszyny, Świnkowa, Duszna-Górka, Orpiszew i Głogowa** tworzy się osobny Komitet okręgowy w Basznych, a do przewodniczenia mu zaprasza Komitet Powiatowy p. Koralewskiego przełożonego obszaru dworskiego.

A zatem powstaną Komitety Okręgowe w miejscowościach:

1. Krotoszyn	7. Benice
2. Kobylin	8. Kobierno
3. Zduny	9. Koryta
4. Dobrzyca	10. Lutogniew
5. Baszków	11. Rozdrażew
6. Baszyny	12. Sońnica.

Zadaniem Komitetów Okręgowych jest opieka nad miejscowymi ubogimi na co otrzymywać będą z Pow. Komitetu fundusze do swojej dyspozycji.

Pierwszą pracą Komitetów po zorganizowaniu będzie zatem najsumienniejsze stwierdzenie ubogich, którym trzeba koniecznie przyjść z pomocą oraz zastanowić się nad rodzajami akcji dobroczynnej. Na posiedzeniu Pow. Komitetu, który będzie zwołany w najbliższym czasie, winni pp. Przewodniczący Komitetu Okręgowego przybyć z gotowymi zestawieniami ubogich i gotowym ogólnym planem pomocy. Dopiero na podstawie tych danych będzie mógł Komitet Powiatowy na-

kreślić ogólny plan działania. Plan prosimy ułożyć według wytycznych zasad podanych wyżej.

Oprócz tego Komitety Okręgowe winny interesować się akcją składkową i przy każdej sposobności przypominać ludności obywatelski obowiązek dobroczynności. Samo przez się rozumie się, że zbieranie jakichś osobnych składek przez Komitety Okręgowe jest niedopuszczalne, gdyż rozbiłoby całą akcję, opartą o bezwzględną solidarność i o zasadę, że wszyscy obywatele w całym powiecie w równej mierze składają ofiary i że ofiary na cały powiat przez wzorową i odpowiedzialną organizację, pod powagą władzy powiatowej i duchowieństwa w sposób najwięcej celowy i sprawiedliwy będą rozdzielone. Każdy okręg przez swoje przedstawicielstwo w Komitecie Pow. będzie mógł uzyskać to, co mu się ze względu na jego potrzeby będzie słusznie należało, a jakiegokolwiek uprzywilejowanie poszczególnych miejscowości jest wykluczone.

Dobrowolność składek i obywatelskość akcji.

Składki na cele naszej akcji są dobrowolne i nie podlegają żadnemu przymusowi. Jednomyslności jednak, z jaką reprezentacją wszystkich stanów je uchwalają, dowodzi konieczności i celowości akcji, zaufania do jej inicjatorów oraz zrozumienia doniosłości samopomocy społecznej i wysokiego poczucia obywatelskiego. Wobec tego Komitet niema najmniejszej wątpliwości, że te dobrowolnie uchwalone składki złożone zostaną z tą samą gotowością, z jaką zostały uchwalone przy czynnym poparciu wszystkich władz i dobrych obywateli Rzeczypospolitej.

Krotoszyn, dnia 18. czerwca 1923 r.

Przewodniczący

Pow. Komitetu Dobroczynności

Ks. Stankowski.

Starosta Dr. Dalbor.

Tabela obliczeń składek na fundusz Dobroczynności powiatu Krotoszyńskiego dla nierolników.

Uwaga. Ponieważ pracobiorcy (urzednicy, robotnicy) płacą podatek według skali niższej, wysokość ich podatku oznaczona jest w osobnej rubryce.

Państw. podatek dochodowy za rok 1922		Razem funtów żyta	Państw. podatek dochodowy za rok 1922		Razem funtów żyta	Państw. podatek dochodowy za rok 1922		Razem funtów żyta
ogół	upoosażenie służb. emer. i najmniejszej pracy		ogół	upoosażenie służb. emer. i najmniejszej pracy		ogół	upoosażenie służb. emer. i najmniejszej pracy	
1950	780	11	59400	29700	279	997600	496800	1146
2170	868	12	64400	32200	284	1047200	523600	1172
2440	976	14	69600	34800	290	1 98 000	549000	1200
2710	1084	15	75000	37500	300	1159200	579600	1226
3000	1200	16	89600	44800	320	1212600	606300	1252
3410	1364	18	105400	52700	340	1276800	638900	1280
3840	1536	20	122400	61200	360	1332800	666400	1306
4290	1716	21	140600	70300	380	1400000	700 000	1332
4760	1904	23	160000	80000	400	1458600	729300	1360
5250	2100	25	180600	90300	420	1518400	759200	1386
5760	2304	53	202400	101200	440	1579400	789700	1412
6290	2516	56	225400	112700	460	1641600	820800	1440
6840	2736	60	249600	124800	480	1705000	852500	1466
7410	2964	63	275000	137500	500	1769600	884800	1492
8000	3200	66	301600	150800	520	1835400	917700	1520
9240	4620	73	329400	164700	540	1890800	945400	1546
10560	5280	80	358400	179200	560	1947000	973500	1572
11960	5980	86	388600	194300	580	2014000	1002000	1600
13444	6722	93	420000	210000	600	2061800	1030900	1626
15000	7500	100	453800	226900	620	2120400	1060200	1652
17600	8800	159	492800	246400	640	2179800	1089000	1680
20400	10200	170	534600	267300	660	2240000	1120000	1706
23400	11700	180	571200	285600	680	2301000	1150000	1732
26600	13300	189	616000	308000	700	2362800	1181400	1760
30000	15000	198	655200	327600	720	2425400	1212700	1786
33600	16800	210	703000	351500	740	2488800	1244400	1812
37400	18700	219	744800	372400	1012	2553000	1276500	1840
41400	20700	230	795600	397800	1040	2618000	1309100	1866
45600	22800	240	840000	420000	1066	2683800	1341900	1892
50000	25000	249	893800	446500	1092	2750400	1375200	1920

USTAWA

w przedmiocie opodatkowania psów w mieście Krotoszynie.

Na mocy uchwał Korporacji miejskich z dnia 1 września 1922 r. oraz w myśl §§ 16, 18 i 82 ustawy o podatkach gminnych z dnia 14 lipca 1893 stanowi się na miasto Krotoszyn następującą ustawę w przedmiocie opodatkowanie psów.

Art. 1.

Od każdego psa z wyjątkiem szceniąt karmionych przez matkę, pobiera się podatek roczny według zasad zawartych w artykule 2. Podatek płatny jest w półrocznych ratach w pierwszych 14 dniach półrocza kalendarzowego w Kasie miejskiej. Podatek można uiścić również za cały rok z góry. Wszelkie zmiany w wymiarze podatku wskutek okoliczności pociągających za sobą nowy wymiar lub zmianę wymiaru przeprowadza się od półrocza następującego, po półroczu w którym zmiany powstały.

Art. 2.

Wszelkie psy dzieli się celem wymiaru podatku na 2 kategorie.

Do I kategorii należą jedynie psy podwórzowe nierasowe, trzymane stale na uwięzi na dworze a przeznaczone wyłącznie do strzeżenia domu.

Do II kategorii zalicza się wszystkie inne psy luksusowe i do polowania.

Roczny podatek ustanawia się: dla kategorii I na 2000 mk. od pierwszego na 4000 mk. od drugiego na 6000 mk. od trzeciego a od każdego dalszego psa po 4000 mk. więcej, dla kategorii II na 6000 mk. od pierwszego, na 10000 mk. od drugiego a od każdego dalszego psa 6000 mk. więcej.

W powyższej sumie mięści się podatek od psów pobieramy na rzecz powiatu.

Art. 3.

Przeciw klasyfikacji psów do poszczególnych kategorii dopuszczalne jest pisemne odwołanie do Magistratu który w drodze uchwały rozstrzyga ostatecznie.

Art. 4.

Za psy, które w ciągu półrocza ulegną obowiązkowi opodatkowania po myśli art. 1 oraz za nowonabyte, pobiera się całkowity podatek za bieżące półrocze.

Podatek należy w 14 dniach, licząc od dnia powstania obowiązku podatkowego uiścić w kasie miejskiej.

W razie nabycia opodatkowanego psa, lub sprowadzenia się do Krotoszyna z psem opodatkowanym, oraz w razie nabycia innego psa w miejsce opodatkowanego padłego, można zapłacić podatek policzyć na płatny podatek w przyszłym półroczu.

Art. 5.

Zalegający podatek pobiera się przez egzekucję.

Art. 6.

Nowonabyte psy oraz wywiezione przez osoby sprowadzające się do miasta Krotoszyna należy w przeciągu 14 dni, licząc od dnia nabycia, lub sprowadzenia się, zgłosić pisemnie do Magistratu.

Szczenięta uważa się natomiast za nowonabyte po upływie 14 dni od dnia przestania karmienia przez matkę.

Art. 7.

Wymeldowanie psów wyzbytych, zaginionych, skradzionych lub padłych, nastąpić musi najdalej w pierwszych 14 dniach po upływie tego półrocza w ciągu którego powstał ubytek, w przeciwnym razie pobiera się podatek do końca półrocza w którym nastąpiło prawidłowe wymeldowanie.

Art. 8.

Na zapłacone podatki otrzymuje właściciel psów z Kasy miejskiej kwit i znaczek z odbitką roku za który podatek został uiszczony. W znaczek ten zaopatrzyć należy psa za którego podatek uiszczono.

Art. 9.

Psy, biegające po ulicach i na publicznych miejscach bez znaczka podatkowego podlegają chwytaniu przez osoby upoważnione do tego przez Magistrat.

Schwytane psy zostaną w razie niezgłoszenia się właściciela w ciągu 5 dni zabite. Wylegitymowanemu właścicielowi wydaje się psa tylko wtenczas, skoro w równym terminie udowodni, że podatek za odnośnego psa aż pod czas schwytania zapłacił oraz po zapłaceniu deserwitów za schwytanie w wysokości 5000 mk. i kosztów paszy.

Art. 10.

Corocznie w styczniu zarządza Magistrat ogólny spis psów według kategorii wymienionych w art. 2. Poszczególni właściciele psów zobowiązani są do udzielenia szczegółowych wyjaśnień co do liczebnego stanu posiadania jak i rodzaju psów (art. 2.)

Niedokładności, podane w zamiarze obejścia niniejszej ustawy podlegają grzywnie do 300 mk.

Art. 11.

Wszelkie zmiany w stanie posiadania psów lub przeznaczenie ich do innych celów, zasługę po dokonany spisie a mające wpływ na wymiar podatku, winny być w przeciągu 14 dni zgłoszone w Magistracie.

Niezgłoszenie w terminie okoliczności powodujących określenie wzgl. zniżenia podatku pociąga za sobą pobór wymierzonego podatku również w następnym półroczu, niezgłoszenie zaś okoliczności powodującej wyższy wymiar podatku jak i nie przestrzeganie przepisów niniejszej ustawy karane będzie w myśl przepisów art. 10.

Art. 12.

Powyższa ustawa podatkowa nie narusza przepisów policyjnych wydanych w przedmiocie utrzymywania

Art. 13.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia równocześnie uchyla się moc obowiązującą ustawy

z dnia 17 lutego 1907 tudzież dodat-

ków z dnia 24 sierpnia 1911,

z dnia 10 października 1916

z dnia 9 listopada 1917 z dnia

28 stycznia 1917 z dnia

15 września 1921 r.

21 października 1921 r.

Krotoszyn, dnia 24. 11. 1922 r.

Magistrat.

Powyższa ordynację miejską dotyczącą podatku od psów zatwierdzamy.

Poznań, dnia 4 kwietnia 1923 r.

W imieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

Przewodniczący w z. podp. Szodrzki-

ZATWIERDZENIE L. dz. U. 865/23. S. A. L. S.

Stemple
kauczukowe wszelkiego rodzaju dla pp. Kupców, Urzędów, Towarzystw i wszelkich Organizacyj dostarcza szybko i po cenach przystępnych
DRUKARNIA POLSKA
Krotoszyn **Koźmińska 16.**
TELEFON 47.